

Nr 32.

Ankom till riksdagens kansli den 18 april 1945 kl. 10 fm.

Utlåtande i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående förordning om upphävande i viss del av förordningen den 31 oktober 1939 (nr 768) med vissa särskilda föreskrifter rörande tillämpningen av motorfordonsförordningen den 23 oktober 1936 (nr 561) m. m.

Genom en den 2 mars 1945 dagtecknad proposition, nr 217, vilken hänvisats till lagutskott och behandlats av andra lagutskottet, har Kungl. Maj:t, under återopande av propositionen bilagt utdrag av statsrådsprotokollet över kommunikationsärenden, anhållit om riksdagens yttrande över följande förslag till

F ö r o r d n i n g

om upphävande i viss del av förordningen den 31 oktober 1939 (nr 768) med vissa särskilda föreskrifter rörande tillämpningen av motorfordonsförordningen den 23 oktober 1936 (nr 561) m. m.

Härigenom förordnas, att vad i förordningen den 31 oktober 1939 (nr 768) med vissa särskilda föreskrifter rörande tillämpningen av motorfordonsförordningen den 23 oktober 1936 (nr 561) m. m. stadgats angående befrielse i vissa fall från skyldighet att förete besiktningsinstrument vid ansökan om registrering av fordon, som jämlikt 15 § 2 mom. motorfordonsförordningen avförts ur automobilregistret, icke vidare skall gälla.

Denna förordning träder i kraft den 1 juli 1945.

Beträffande de skäl, som anförts till stöd för det genom propositionen framlagda förslaget, får utskottet, i den mån redogörelse därför ej lämnas här nedan, hänvisa till propositionen.

I 15 § 2 mom. motorfordonsförordningen den 23 oktober 1936 (nr 561) stadgas att, därest ägare av registrerad automobil eller motorcykel har för avsikt att under viss tid eller tills vidare icke nyttja fordonet i trafik, anmälan om detta förhållande må göras hos vederbörande länsstyrelse för fordonets avförande ur registret. Vidare föreskrives, att vid ny registrering av fordon, som sålunda avförts ur automobilregistret, skall förete besiktningsinstrument, som skall vara utfärdat inom fjorton dagar före ingivandet av registreringsansökningen.

Sedan på grund av inträffade förhållanden användningen av motorfordon i avsevärd omfattning förbjudits, framlades i Kungl. Maj:ts proposition nr 28 till 1939 års urtima riksdag förslag, innebärande bland annat att förenämnda bestämmelse angående skyldighet att förete besiktningsinstrument vid ny registrering tills vidare icke skulle äga tillämpning.

I enlighet med riksdagens beslut utfärdades därefter förordningen den 31 oktober 1939 (nr 768) med vissa särskilda föreskrifter rörande tillämpningen av motorfordonsförordningen m. m. Såvitt nu är i fråga innebär 1939 års förordning, att vid ansökan om registrering av fordon, som jämlikt 15 § 2 mom. motorfordonsförordningen avförts ur automobilregistret, skyldighet att förete besiktningsinstrument tills vidare icke skall föreligga, därest med fordonet icke vidtagits sådan ändring, som jämlikt 10 § 1 mom. samma förordning eljest skulle medfört skyldighet att anmäla fordonet till ombesiktning, samt sökanden skriftligen betygar, att sådan ändring icke ägt rum.

I skrivelse till Kungl. Maj:t den 16 december 1944 har *väg- och vattenbyggnadsstyrelsen* föreslagit upphävande av förenämnda, i 1939 års förordning meddelade bestämmelser om befrielse från skyldigheten att vid ansökan om återregistrering förete besiktningsinstrument. För innehållet i denna skrivelse redogöres å s. 5 och 6 i propositionen. Över framställningen hava utlåtanden avgivits av statens trafikkommission, 1944 års trafikförordningssakkunniga, överståthållarämbetet, länsstyrelserna i Stockholms, Kristianstads, Malmöhus, Göteborgs och Bohus samt Norrbottens län ävensom av Kungl. automobilklubben, Motormännens riksförbund, Automobilbesiktningsmännens förening samt Nationalföreningen för trafiksäkerhetens främjande. Innehållet i dessa yttranden återgives å s. 6—9 i propositionen.

Föredragande departementschefen, statsrådet Domö, har i propositionen anfört bland annat följande:

»Av förarbetena till 1939 års förordning framgår, att man då räknade med att de bestämmelser, som sedermera inflöto i densamma, skulle komma att gälla endast under en relativt begränsad tid. Föredragande departementschefen framhöll till statsrådsprotokollet, att det i dåvarande situation, då det vore sannolikt att ett stort antal fordon komme att temporärt avregistreras, syntes skäligt att i viss utsträckning tillfälligt upphäva den i 15 § 2 mom. motorfordonsförordningen meddelade föreskriften om skyldighet att förete besiktningsinstrument vid ansökan om återregistrering. Man syntes, framhöll

departementschefen vidare, kunna utgå ifrån, att det största antalet temporärt avregistrerade bilar icke komme att undergå någon förändring under den tid, fordonen ej vore i bruk.

Under den långa avställningsperiod, som nu förflutit, har emellertid bilarnas trafikduglighet tydligen i många fall starkt försämrats. Den eftergift från normalt gällande bestämmelser om besiktningsskyldighet, som ansågs böra medgivas under nyssnämnda förutsättning, kan icke längre vara ur trafiksäkerhetssynpunkt försvarlig. I likhet med samtliga i ärendet hörda myndigheter och flertalet organisationer ansluter jag mig därför till väg- och vattenbyggnadsstyrelsens förslag, i vad detsamma avser att, med upphävande i denna del av 1939 års förordning, återinföra besiktningsskyldighet i fråga om fordon, som åter skola registreras efter att hava avförts ur automobilregistret jämlikt 15 § 2 mom. motorfordonsförordningen.

Vad angår frågan om beskaffenheten av den besiktning som bör krävas och den avgift som därför bör uttagas, må erinras om följande.

Vid ansökan om registrering av förut icke registrerat motorfordon eller släpfordon skall enligt 14 § 2 mom. motorfordonsförordningen fogas bland annat vederbörligt besiktningsskyldighetsinstrument eller typintyg i tre eller, såvitt avser lättviktsmotorcykel, i två exemplar. Om fordonet befunnits lämpligt för krigsbruk och militärt besiktningsskyldighetsinstrument på grund därav utfärdats för detsamma, skall dessutom vid ansökan om registrering fogas dylikt instrument i tre exemplar. Jämlikt 15 § 2 mom. motorfordonsförordningen skola nu angivna bestämmelser tillämpas jämväl vid ansökan om förnyad registrering av fordon, vilket avförts från automobilregistret.

Besiktningsskyldighetsinstrument skola numera jämlikt bestämmelserna i 1 § kungörelsen den 30 juni 1942 angående registerföringen av motorfordon och släpfordon (nr 616) utfärdas å sådana blanketter till kombinerade besiktningsskyldighetsinstrument och registerkort, som för ändamålet tillhandahållits eller godkänts av väg- och vattenbyggnadsstyrelsen. Dessa instrument äro av helt annan karaktär än de instrument, som förut använts. De nya instrumenten innehålla vissa uppgifter, som saknats i tidigare gällande instrument, och de äro avsedda att omedelbart kunna användas som registerkort såväl i de hos länsstyrelserna förda automobilregistren som i det centrala automobilregistret. En eftergift från skyldigheten att i samband med förnyad registrering av ifrågakvarande fordon förete nytt besiktningsskyldighetsinstrument skulle på grund av anförda förhållanden skapa svårigheter för registerföringen och medföra, att åtskilliga ur beredskapssynpunkt erforderliga uppgifter, bland annat uppgift om fordonets lämplighet för krigsbruk, komme att saknas. Den besiktning, som hör föregå återregistrering, torde därför böra hava sådan karaktär, att besiktningsskyldighetsinstrument av föreskriven typ kommer att utfärdas i samband därmed. För detta ändamål är icke periodisk efterbesiktning utan allenast första besiktning tillfyllest, eftersom vid periodisk efterbesiktning endast utfärdas intyg om verkställd efterbesiktning men däremot icke fullständigt besiktningsskyldighetsinstrument.

Oavsett här berörda omständigheter, vilka väsentligen hänföra sig till de

krav, som en rationell och överskådlig motorfordonsregistrering ställer, torde emellertid bärande skäl saknas att ej låta besiktningen, då sådan nu påkallas ur trafiksäkerhetssynpunkt, bliva så allsidig att den i enlighet med vad som avsetts med stadgandet i 15 § 2 mom. motorfordonsförordningen innefattar jämväl en kontroll över att vederbörande fordon ej undergått sådan ändring, som avses i 10 § 1 mom. i samma förordning.

På grund av vad här anförts finner jag för min del, att eljest gällande bestämmelser om skyldighet för fordonsägare att i samband med ansökan om registrering förete besiktningssynpunkt eller typintyg böra lända till efterrättelse även beträffande fordon av den kategori, varom nu är fråga.»

Utskottet.

Utskottet har icke funnit något att erinra mot det föreliggande författningsförslaget och får därför hemställa,

att riksdagen måtte i skrivelse till Kungl. Maj:t anmäla, att riksdagen icke funnit anledning till erinran mot det vid propositionen fogade författningsförslaget.

Stockholm den 13 april 1945.

På andra lagutskottets vägnar:

DAVID NORMAN.

Vid ärendets behandling ha närvarit

från första kammaren: herrar *Norman, Holmbäck, Wistrand, Forslund, Björkman, Hage, Nils Elowsson* och *Wahlund*;

från andra kammaren: herrar *Pettersson* i Hällbacken, *Ryberg, Nilson* i Eskilstuna, *Hermansson, Cruse, fru Johansson*, herrar *Larsson* i Östersund och *Håstad*.